

Wymagania edukacyjne przedmiotu kształcenie słuchu, dla klas I-III 6-letniego cyklu nauczania

I rok nauczania

1. Wiadomości teoretyczne i notacja muzyczna:

- Wiadomości teoretyczne: nazwy literowe i solmizacyjne dźwięków w kluczu wiolinowym, pięciolinia i linie dodane, znajomość klawiatury, Wartości rytmiczne nut i pauz, znaczenie kropki przy nucie na przykładzie półnuty z kropką, budowa gamy C - dur, oznaczenia stopni gamy, trójdźwięk toniczny, Pojęcie półtonu i całego tonu, oznaczenia dynamiki i agogiki, znajomość położenia dźwięków na pięciolinii w oktawie razkreślnej oraz w oktawie dwukreślnej, w oktawie małej, znajomość znaku repetycji, volty, fermaty, Da capo al fine; dźwięk prowadzący; nazwy i rozmiar interwałów(8, 1, 2>, 2).
- Notacja muzyczna: klucza wiolinowego/ skrzypcowego; poznanych nut na pięciolinii w kluczu wiolinowym, pauz, oznaczeń taktowych, znaków repetycji, volty, fermaty, wartości rytmicznych, dźwięków na liniach dodanych, oznaczeń dynamicznych; zaznaczanie całych tonów i półtonów.

2. Rozwijanie aparatu głosowego:

- Ćwiczenia oddechowe,
- Ćwiczenia dykcji i emisji głosu, oparte na piosenkach i ćwiczeniach solfeżowych.

3. Doskonalenie intonacji:

- Intonowanie: pojedynczych dźwięków, skal kilkudźwiękowych, toniki melodii.
- Śpiewanie jednogłosowych piosenek,
- Śpiewanie gamy,
- Śpiewanie trójdźwięku tonicznego w tonacji C-dur,
- Śpiewanie trójdźwięku dur i moll bez określenia tonacji od podanego dźwięku,
- Śpiewanie poznanych interwałów od podanego dźwięku : oktawa czysta, pryma czysta, sekunda mała, sekunda wielka,

- Powtarzanie głosem i rozpoznawanie interwałów melodycznych granych przez nauczyciela.
  - Czytanie nut głosem: W tonacji C – dur, Śpiewanie piosenek dziecięcych, pieśni ludowych i popularnych, kanonów, fragmentów utworów i ćwiczeń solfeżowych opartych na pochodach i łatwych skokach interwałowych, Nazwami solmizacyjnymi, literowymi lub ze słowami, Z taktowaniem lub stukaniem pulsu.
4. Kształcenie poczucia rytmu i tempa; ćwiczenia rytmiczne i melodyczno-rytmiczne.
  5. Kształcenie słuchu wysokościowego, melodycznego, harmonicznego i barwowego oraz poczucia tonalnego.
  6. Kształcenie wyobraźni, pamięci muzycznej oraz inwencji twórczej.
  7. Kształcenie umiejętności świadomego postrzegania zjawisk muzycznych.

II rok nauczania

1. Wiadomości teoretyczne i notacja muzyczna:
  - Wiadomości teoretyczne: budowa gam durowych C-dur, G-dur, F-dur i D-dur; budowa i nazwy trójdźwięków triady harmonicznego w poznanych gamach; tetrachordy górny i dolny; znaki chromatyczne przykluczowe i przygodne, budowa i nazwy poznanych interwałów prostych (8, 1, 2>, 2, 3>, 3,), rozpoznanie w zapisie poznanych interwałów w poznanych tonacjach, znajomość pojęcia tonacja, rozpoznawanie tonacji po zapisie, znajomość grup rytmicznych: triola ósemkowa, ćwierćnuta z kropką i ósemką, grupy szesnastkowe; oznaczenia dynamiki, agogiki i artykulacji wykonawcze; form AB, ABA, RONDA, znajomość położenia dźwięków na pięciolinii w oktawie razkreślnej, w oktawie dwukreślnej, w oktawie małej; znaczenie kropki przy nucie na przykładzie półnuty z kropką, całej nuty z kropką, ćwierćnuty z kropką i ósemki z kropką, dźwięk prowadzący; znajomość znaku repetycji, volty, fermaty, Da capo al fine.
  - Notacja muzyczna: nut na pięciolinii w kluczu wiolinowym, dźwięków poznanych gam durowych, Poznanych nut na pięciolinii w kluczu wiolinowym, trójdźwięków triady harmonicznego w poznanych gamach, zapis poznanych interwałów, wartości i ugrupowań rytmicznych, pauz, znaków chromatycznych przykluczowych i przygodnych, oznaczeń taktowych,

2. Rozwijanie aparatu głosowego:

- Ćwiczenia oddechowe,
- Ćwiczenia dykcji i emisji głosu, oparte na piosenkach i ćwiczeniach solfeżowych,
- Umiejętność brania oddechu w odpowiednim miejscu podczas śpiewania piosenek i ćwiczeń solfeżowych,

3. Doskonalenie intonacji:

- Intonowanie,
- Śpiewanie jednogłosowych piosenek, w tonacjach C-dur, G-dur, F-dur, D-dur,
- Próba śpiewania kanonów dwugłosowych,
- Śpiewanie gam C-dur, G-dur, F-dur, D-dur,
- Śpiewanie trójdźwięków:
- Śpiewanie tetrachordów,
- Śpiewanie poznanych interwałów od podanego dźwięku(8, 1, 2>, 2, 3>, 3),
- Powtarzanie głosem i rozpoznawanie interwałów melodycznych granych przez nauczyciela(8, 1, 2>, 2, 3>, 3, 4, 5),
- Czytanie nut głosem.

4. Kształcenie poczucia rytmu i tempa, ćwiczenia rytmiczne i melodyczno-rytmiczne.

5. Kształcenie słuchu wysokościowego, melodycznego, harmonicznego i barwowego oraz poczucia tonalnego.

6. Kształcenie wyobraźni, pamięci muzycznej oraz inwencji twórczej.

7. Kształcenie umiejętności świadomego postrzegania zjawisk muzycznych.

III rok nauczania

1. Wiadomości teoretyczne i notacja muzyczna:

- Wiadomości teoretyczne: budowa gam durowych C-dur, G-dur, F-dur, D-dur, B-dur, Budowa gam mollowych naturalnych i harmonicznnych: a-moll, d-moll, e-moll, g-moll; budowa i nazwy trójdźwięków triady harmonicznnej w poznanych gamach; tetrachordy górny i dolny, znaki chromatyczne

przykluczowe i przygodne; budowa i nazwy poznanych interwałów prostych (8, 1, 1< 2>, 2, 3>, 3, 4, 5), rozpoznanie w zapisie poznanych interwałów w poznanych tonacjach, przedtakt, takty o ósemkowej jednostce miary, mocne i słabe części taktu, synkopa przez łuk i przez wartość, znajomość pojęcia tonacja, rozpoznawanie tonacji po zapisie, znajomość grup rytmicznych: triola ósemkowa, ćwierćnuta z kropką i ósemką, grupy szesnastkowe; oznaczenia dynamiki, agogiki i artykulacji oraz wykonawcze; znajomość form: AB, ABA, rondo, wariacji, kanonu, znajomość położenia dźwięków na pięciolinii w oktawie razkreślnej, w oktawie dwukreślnej oraz w oktawie małej; znaczenie kropki przy nucie na przykładzie półnuty z kropką, całej nuty z kropką, ćwierćnuty z kropką i ósemki z kropką, Dźwięk prowadzący, znajomość znaku repetycji, volty, fermaty, Da capo al fine,

- Notacja muzyczna: nut na pięciolinii w kluczu wiolinowym, dźwięków poznanych gam durowych i molowych, poznanych nut na pięciolinii w kluczu wiolinowym, trójdźwięków triady harmoniczej w poznanych gamach, zapis poznanych interwałów, wartości i ugrupowań rytmicznych, pauz, znaków chromatycznych przykluczowych i przygodnych, oznaczeń taktowych,

2. Rozwijanie aparatu głosowego:

- Ćwiczenia oddechowe, utrwalające nawyk prawidłowego oddechu,
- Ćwiczenia dykcji i emisji głosu, oparte na piosenkach i ćwiczeniach solfeżowych,
- Umiejętność brania oddechu w odpowiednim miejscu podczas śpiewania piosenek i ćwiczeń solfeżowych,

3. Doskonalenie intonacji:

- Intonowanie.
- Śpiewanie jednogłosowych piosenek, w tonacjach C-dur, G-dur, F-dur, D-dur, B-dur oraz a-moll, d-moll, e-moll, g- moll,
- śpiewanie kanonów dwugłosowych,
- Śpiewanie poznanych gam durowych i mollowych,
- Śpiewanie trójdźwięków.
- Śpiewanie tetrachordów w poznanych tonacjach,
- Śpiewanie poznanych interwałów od podanego dźwięku(1 , 8, 2>, 2, 3>, 3, 4, 5)

- Śpiewanie od różnych stopni poznanych gam interwałów gamowłaściwych,
  - Powtarzanie głosem i rozpoznawanie interwałów melodycznych granych przez nauczyciela (1 , 8, 2>, 2, 3>, 3, 4, 5),
  - Czytanie nut głosem.
4. Kształcenie poczucia rytmu i tempa, ćwiczenia rytmiczne i melodyczno- rytmiczne:
  5. Kształcenie słuchu wysokościowego, melodycznego, harmonicznego i barwowego oraz poczucia tonalnego.
  6. Kształcenie wyobraźni, pamięci muzycznej oraz inwencji twórczej.
  7. Kształcenie umiejętności świadomego postrzegania zjawisk muzycznych.

Przedmiotowy System Oceniania

Kształcenie Słuchu klasy I-III

Opracowała mgr Joanna Latusz

Celem oceny ucznia jest systematyczne weryfikowanie poziomu wiedzy i postępów ucznia, by móc wspierać go i motywować do rozwijania samego siebie.

Ocena **CELUJĄCA**:

- Godny naśladowania włożony wysiłek,
- Prezentowanie przez ucznia wiedzy i umiejętności na poziomie wyraźnie wykraczającym poza wymagania edukacyjne,
- Aktywny udział podczas zajęć,
- Systematyczne prowadzenie zeszytu przedmiotowego oraz prawidłowa realizacja zadań domowych,
- Znaczące wyniki w konkursach i sprawdzianach przedmiotowych,
- Umiejętność szybkiego czytania nut solmizacyjnie i literowo,
- Dbałość o intonację w ćwiczeniach ,
- Bezbłędne czytanie, odtwarzanie, rozpoznawanie słuchowe oraz zapisywanie struktur melodycznych i melodyczno- rytmicznych,

- Bezbłędne określanie metrum, znajdowanie interwałów, trójdźwięków w przerabianych utworach i piosenkach,
- Bezbłędny zapis dyktand ,
- Bezbłędna realizacja ćwiczeń określonych w programie nauczania dla danej klasy,
- Bardzo wysoki poziom realizacji ćwiczeń i zadań głosowych,

Ocena **BARDZO DOBRA**

- Aktywny udział podczas zajęć,
- Opanowanie w stopniu całkowitym zakresu wiedzy i umiejętności określonego w programie nauczania w danej klasie,
- Uzyskiwanie ocen bardzo dobrych ze sprawdzianów, testów, kartkówek, ćwiczeń sprawdzających, odpowiedzi ustnych, realizacja zadań bez pomocy nauczyciela,
- Umiejętność szybkiego czytania nut solmizacyjnie i literowo,
- Dbłość o intonację w ćwiczeniach ,
- samodzielne czytanie, odtwarzanie, rozpoznawanie słuchowe oraz zapisywanie struktur melodycznych i melodyczno- rytmicznych,
- Prawidłowe określanie metrum, znajdowanie interwałów, trójdźwięków w przerabianych utworach i piosenkach,
- Prawidłowy zapis dyktand z drobnymi błędami,
- Prawidłowa realizacja ćwiczeń określonych w programie nauczania dla danej klasy z drobnymi błędami,
- Wysoki poziom realizacji ćwiczeń i zadań głosowych.

Ocena **DOBRA**

- Opanowanie w stopniu pełnym zakresu wiedzy i umiejętności określonego w programie nauczania w danej klasie,
- Nie przewiduje się trudności w dalszym kształceniu,

- Uzyskiwanie ocen dobrych ze sprawdzianów, testów, kartkówek, ćwiczeń sprawdzających, odpowiedzi ustnych, realizacja zadań przy niewielkiej pomocy nauczyciela,
- Umiejętność czytania nut solmizacyjnie i literowo,
- Czytanie, odtwarzanie, rozpoznawanie słuchowe oraz zapisywanie struktur melodycznych i melodyczno-rytmicznych z niewielką ilością błędów,
- Określanie metrum, znajdowanie interwałów, trójdźwięków w przerabianych utworach i piosenkach, przy niewielkiej pomocy nauczyciela,
- Zapis dyktand z nielicznymi błędami,
- Realizacja ćwiczeń określonych w programie nauczania dla danej klasy z nielicznymi błędami,
- Dobry poziom realizacji ćwiczeń i zadań głosowych.

Ocena **DOSTATECZNA**

- Opanowanie w stopniu podstawowym zakresu wiedzy i umiejętności określonego w programie nauczania w danej klasie,
- Przewiduje się trudności w dalszym kształceniu,
- Uzyskiwanie ocen dostatecznych ze sprawdzianów, testów, kartkówek, ćwiczeń sprawdzających, odpowiedzi ustnych, realizacja zadań przy pomocy nauczyciela,
- Mała umiejętność czytania nut solmizacyjnie i literowo,
- Czytanie, odtwarzanie, rozpoznawanie słuchowe oraz zapisywanie struktur melodycznych i melodyczno-rytmicznych z niewielką ilością błędów przy pomocy nauczyciela,
- Określanie metrum, znajdowanie interwałów, trójdźwięków w przerabianych utworach i piosenkach, przy znaczącej pomocy nauczyciela,
- Zapis dyktand z licznymi błędami,
- Realizacja ćwiczeń określonych w programie nauczania dla danej klasy z licznymi błędami,
- Dostateczny poziom realizacji ćwiczeń i zadań głosowych.

Ocena **DOPUSZCZAJĄCA**

- Opanowanie w stopniu minimalnym zakresu wiedzy i umiejętności określonego w programie nauczania w danej klasie,
- Przewiduje się poważne utrudnienia, a nawet uniemożliwienie dalszego kształcenia,
- Uzyskiwanie ocen dopuszczających ze sprawdzianów, testów, kartkówek, ćwiczeń sprawdzających, odpowiedzi ustnych, realizacja zadań niemożliwa mimo pomocy nauczyciela,
- Czytanie, odtwarzanie, rozpoznawanie słuchowe oraz zapisywanie struktur melodycznych i melodyczno-rytmicznych z licznymi błędami przy dużej pomocy nauczyciela,
- Niewielka umiejętność określania metrum, znajdowania interwałów, trójdźwięków w przerabianych utworach i piosenkach, mimo pomocy nauczyciela,
- Zapis dyktand z bardzo dużą ilością błędów,
- Realizacja ćwiczeń określonych w programie nauczania dla danej klasy z bardzo licznymi błędami,
- Niski poziom realizacji ćwiczeń i zadań głosowych.

Ocena **NIEDOSTATECZNA**

- Wyraźnie niespełnienie wymagań określonych w programie nauczania w danej klasie,
- Niemożliwe jest dalsze kształcenie,
- Uzyskiwanie ocen niedostatecznych ze sprawdzianów, testów, kartkówek, ćwiczeń sprawdzających, odpowiedzi ustnych, realizacja zadań niemożliwa mimo pomocy nauczyciela,
- Błędne czytanie, odtwarzanie, rozpoznawanie słuchowe oraz zapisywanie struktur melodycznych i melodyczno-rytmicznych z licznymi błędami przy całkowitej pomocy nauczyciela,
- Brak umiejętności określania metrum, znajdowania interwałów, trójdźwięków w przerabianych utworach i piosenkach, mimo pomocy nauczyciela,
- Zapis dyktand z bardzo dużą ilością błędów,
- Realizacja ćwiczeń określonych w programie nauczania dla danej klasy z bardzo licznymi błędami,

- Bardzo niski poziom realizacji ćwiczeń i zadań głosowych.